

Lestyán Mária

Tanulságos homlokzati tüzesetek!

A közelmúltban két olyan külföldi tüzeset is volt, amely halálos áldozatainak számával és a tüzek méretével ismét a figyelem középpontjába helyezte az épületek homlokzati hőszigetelését, annak kockázatait. Aki nyomon követte a szerző munkásságát tudhatja, hogy évek óta több irányból vizsgálódva megpróbálta feltárni és bemutatni a kockázatokat, rávilágítva azokra a területekre, hogy miként lehetne elmozdulni a biztonság irányába. A kapcsolódó anyagok a Védelem szaklap honlapján bárki számára elérhetőek.

Shanghai lakóépület tűz

2010. november 15.-én pusztított tűz Shanghai egyik 28 emeletes lakóépületén, amelyen éppen energiahatékonysági felújítást, homlokzati hőszigetelési munkákat végeztek. Az utolsó értesülések szerint már biztos, hogy legalább 58 ember meghalt, 56 eltűnt és 120 ember megsérült, amelyek közül sokaknak válságos volt az állapota. Miért?

Az éghető hőszigetelő mindent lángtengerré változtatott

Hányszor kell még beszélnünk róla?

Amikor már azt gondoljuk ennél több tanulságos eset nem jöhet, az élet rá-rá cáfol erre. Van, amiről nem beszélhetünk eleget! A kérdés, hogy ki és miről beszél? Normális körülmények között az ilyen képek önmagukért beszélnének, ma mégis sokkal erősebb a piac hangja. Mit is mond ez a hang? Nem kevesebbet, mint hogy az éghető maggal rendelkező homlokzati

hőszigetelések minden körülmények között biztonságosak. Azt persze elfelejtik hozzá tenni, hogy mely feltételek és csillagállás teljesülése esetén. A csillagállást szándékosan vettem ide, mert a szerencsének véleményem szerint igen nagy szerepe van abban, hogy milyen lesz a tűz kimenetele.

Esti megvilágítás

Ez a szerencse pedig elpártolt a következő két külföldi tüzesetnél, bár egyesek szerint a Shanghai tüzesetnél szerencse, hogy nem éjszaka következett be, amikor mindenki otthon volt, mert akkor a halottak száma még magasabb lett volna.

Az épület 1997-ben épült, (tehát nem mondható olyan mértékben elavultnak, mint a hazai lakásállomány) és közel 500 lakást tartalmazott. A hőszigetelési munkákhoz a teljes épületet beállványozták. Minden a szokásos: fém állványzat, bambusz pallók, műanyagfaló borítás, valamint ott tárolták a hőszigetelő anyagot az állványzaton és ott voltak a félig kész vakolatlan hőszigetelt felületek a homlokzaton.

A források szerint egy engedéllyel nem rendelkező munkás hegesztést végzett. (Ez is szokványos!) Itt a 18-20. emelet magasságában keletkezett a tűz, amely gyorsan áttért az állványzaton lévő hálóra, a bambusz pallókra és az ott tárolt éghető hőszigetelő anyagra, majd onnan a homlokzatra, s ezt követően pedig a belső terekbe. Az épület gyakorlatilag rövid időn belül teljes terjedelmében égett, majd kiégett. Az átláthatatlan füst és a mérgező gázok nem csak a bent lévők menekülési esélyeit lehetetlenítették el, de a mentést végzők munkáját is. Az oltásban 80 tűzoltó egység és 3 helikopter vett részt, de sajnos a helikopteres mentést megghiúsította a sűrű gomolygó füst és a legfelső szintekre is áttért tűz.

Építési kockázat

Joggal merül fel a kérdés normális dolog ez? Megéri ekkora kockázatot vállalni az energiahatékonyság oltárán? Láthattuk volna előre? Itt pedig jönnek a tanulságok a hazai tűzvédelmi szakma számára is! Ugyanis nem elég a megfelelő tűzvédelmi szabályozás, vizsgálatok és engedélyek. Ha magát a kivitelezési munkák lehetséges kockázatait nem vesszük figyelembe, és nem szabályozzuk, akkor az építés során is számolnunk kell kockázatokkal. Visszautalnék itt a Düsseldorf-i repülőtér tüzére, (Védelem 2010/5 – 35.) ahol hasonló módon, hegesztés kapcsán gyulladt ki a polisztirol alapú hőszigetelés és követelt halálos áldozatokat, vagy a Permi szórakozó hely tüzet is említhetnénk, (Védelem 2010/3 – 47.) ahol egy beltéri tűzijáték gyújtotta meg a mennyezeten lévő polisztirol habot. Ott 156 fiatal veszítette az életét.

Menekülők – Nekik még van remény

Nem elég szabályoznunk azt, hogy mit és hova építhetünk be, hanem fel kell hívunk a figyelmet az éghető építőanyagoknak a kivitelezés és üzemeltetés alatti kockázataira. Az energetikai modernizáció kapcsán egyre több éghető anyagot viszünk fel az épületekre, viszont azok kockázatnövelő tulajdonságaival nem számolunk.

Miért kell a nem éghető anyag?

A magyarországi szabályozásokat is sokszor éri támadás. Miért lehet magas épületeket csak nem éghető anyagokkal hőszigetelni? Mindez annak ellenére hangzik el, hogy az Unió területén talán a magyar szabályozás megengedőbb ezen a téren. Számos országban jóval kisebb homlokzat magasságig engednek csak meg éghető anyaghasználatot, úgy, hogy nincs mellette kiegészítő védelem, (pl. a belső tér felől spinkler).

Dijon, bevándorlók szállásának épülettüze

A Shanghai tüzesethez hasonlóan Dijonban is épületen kívül keletkezett a tűz, mint már oly sokszor a szeméttároló kukában. (Csak figyelemfelhívásként, a hazai társasházak többségénél a kukák vagy a kuka tárolók ugyancsak az épülethez közel, sokszor a főbejárat mellett találhatóak. Ha itt keletkezik a tűz, a menekülési feltételek nagyon lekorlátozódnak, arra viszont nincs szabályozás, hogy a szeméttárolók környezetében milyen hőszigetelés

alkalmazható. Pedig a várható tűz méretére is van szakirodalom, lapozzuk fel a Védelem 2010/3. számát a 43. oldalon.)

2010. november 14-én egy szeméttárolóban keletkezett tűz áttért a homlokzati hőszigetelésre és a tűz során keletkezett füst ellehetetlenítette az épületben tartózkodók menekülését. Itt nem voltak olyan „szerencsések” a bent tartózkodók, mert a tűz éjszaka keletkezett. A tűz során 7 személy vesztette életét. 1 fő, aki kiugrott a 7 emeletről, 6 pedig füstmérgezést kapott.

7 halott, pedig csak az éghető homlokzat égett Dijonban

Sajnos a jogszabályaink és vizsgálataink úgy számolnak, hogy a tűz az épületen belül fog keletkezni. No és mi van, ha mégsem? Ezzel már nem igazán foglalkoznak! Pedig az élet nagyon sok példával igazolta már, hogy az épületen kívül keletkezett tüzeknek sokkal nagyobb a homlokzatokon a pusztító hatásuk. Az pedig ugyancsak tévhit ezeknél az éghető anyagoknál, hogy a tűz csak lentől felfelé terjedhet. Erre a Shanghai tűz ismételtén rácafol! Akkor miért nem vesszük számba ezek kockázatát is?

Ez még nem minden! A még nagyobb hiba, mi több bűn, hogy az éghető hőszigetelő anyagok által kibocsátott füst hatásával sem foglalkozunk, ha igen semmiképpen sem olyan súllyal, ahogy erre oda kellene figyelnünk, amilyen méretű veszélyt hordoznak!

Ha ezeken az épületeken nem éghető hőszigetelés lett volna, vagy legalább szintenként tűzvédelmi gátak lettek volna beépítve, nem vesztette volna ennyi ember értelmetlenül az életét. Ez pedig a tűzvédelmi szakma közös felelőssége!

Lestyán Mária, szakmai kapcsolatokért felelős igazgató
Rockwool Hungary Kft., Budapest

